

The Royal Women's Hospital Information for Women

6. Контрацепција – интраутерни уложак (IUD)

Април 2004.

6. CONTRACEPTION – INTRA UTERINE DEVICE (IUD)

Зашто користити контрацепцију?

Контрацепција је неопходна уколико желите да избегнете нежељену трудноћу и полне заразне болести.

Сваког месеца женски јајник произведе по једно јајашце. Приликом ејакулације мушкарца, његово семе избаци милионе сперматозоида. Довољан је само један од тих сперматозоида да се оплоди јајна ћелија и тиме започне трудноћа. Уколико пар има полни однос (пенис у вагини) и притом нису предузете мере предострожности, постоји висок ниво ризика да дође до трудноће. Коришћење контрацепције омогућава вам да имате полни однос и притом избегнете непланирану трудноћу.

Кондом је увек добра идеја

У Аустралији се региструје више од 20,000 нових случајева полних зараза сваке године. Једна од најчешћих је кламидија, која може да прузрокује неплодност код жена уколико се не лечи на време. Кондом је најбоља заштита од заразних болести. Уколико користите кондом и лубрикант на бази воде сваки пут када упражњавате сексуалне односе, умањите могућност да се заразите вирусом Сиде (HIV/AIDS) и многим другим полним заразним болестима (STIs).

Интраутерни уложак за контрацепцију (IUD)

Шта је IUD?

IUD је мала контрацептивна направа која се поставља у женину материцу. Постоје две врсте IUD-а.

- Бакарна IUD је мала пластична направа обмотана бакром око основе.
- Прогестогенска (**Mirena**) IUD је мала направа Т-облика са цилиндром који садржи прогестоген око основе.

Како IUD делује

Иако се IUD користи више од 30 година у спречавању трудноће, начин његовог функционисања још увек није потпуно разумљив. IUD утиче на покретљивост сперматозоида и њихово преживљавање у материци, тако да не могу доспети до јајашца и оплодити га. IUD такође утиче на промену слузокоже материце (ендометријум) која постаје непогодна за трудноћу и спречава јајашце – чак и ако се оплоди – да се развије.

Колико је ефикасна?

IUD је ефикасна у 95% до 99% случајева, што је отприлике једнако учинку контрацептивне пилуле (погледај брошуру о контрацепцији бр.3. Пилула)

Предности и недостаци IUD**Предности**

Бакарни IUD и (**Mirena IUD**) имају следеће предности:

- ефикасна дугорочна контрацепција (најмање пет година)
- лако за одржавање, не може се заборавити као у случају контрацептивне пилуле.
- јефтиније у поређењу са другим контрацептивним сретствима (скупље је у почетку али је јефтиније на дужи временски период)
- уколико желите, можете одмах планирати трудноћу чим се IUD отклони.

Прогестогенска (Мирена) IUD има додатну предност јер умањује менструално крварење. Ово је велика корист за жене које обилно или веома дуго крваре и за жене које имају обилна и дуга менструална крварења док користе бакарни IUD.

Недостаци

Бакарни и прогестогенски IUD имају следеће недостатке:

- иако се ретко дешава, када IUD изневери и жена остане у другом стању, направа се мора отклонити што је пре могуће. IUD унутар трудне жене може повећати ризик од побачаја.
- може се десити да IUD склизне из материце у току менструалног циклуса. Можда жена уопште неће осетити да се ово догодило, па би стога требало да редовно проверава да ли је струна на месту.
- постоји мали ризик од инфекције у прве три недеље од постављања IUD направе.
- Пошто карлична инфекција може довести до неплодности, веома је важно да жена са IUD направом буде посебно опрезна када су у питању полне заразне болести.
- IUD може пробити опну на материци. Ово је веома ретка појава и може се десити при уметању направе.
- Такође постоји ризик од ванматеричне трудноће (оплођено јајашце смешта се у јајоводе) када IUD изневери (ово је веома ретко у случају бакарног IUD, а много је ређе у случају прогестогеног IUD).

Прогестогенски IUD такође може имати неке од следећих нежељених ефеката:

- нередовно крварење или изостанак менструалних циклуса у првих три до пет месеци. Могуће је чак да са прогестогенским IUD-ем, имате само неколико менструалних циклуса.
- може проузроковати незнатан пораст вагиналне сувоће, напада врелине, главобоља, мучнине и акни..

Бакарни IUD може условити да менструације буду обилније и болније

Ко може користити IUD?

- жене које су већ рађале
- жене које су у мањој опасности да добију полне заразне болести
- жене које не могу или не желе да узимају контрацептивне пилуле

Ко не би смео користити IUD?

- жене које су у дугорочном ризику од добијања сексуално преносивих инфекција (STIs) Не би требало да стављају IUD.
- жене које имају недијагностификовано вагинално крварење
- жене са упалним карличним обољењима.

Постављање IUD-а

Припрема

Пре него што вам се постави IUD треба да:

- имате Пап тест и да вам се узме узорак секреције, како би се отклонила свака сумња од било које карличне инфекције
- проверите да нисте трудни (тако да можете поставити IUD одмах након менструације или користити поуздану контрацепцију све док не budete спремни за постављање IUD-а)

Како се IUD поставља

Бићете припремљени као за Пап тест. Спекулум ће бити постављен у вагину и грлић материце дезинфикован антисептиком. Измериће се дужина материце и IUD ће бити постављен кроз цервикс или грлић материце. Струна се исече и направа иде у саму вагину. Ви и ваш полни партнер је нећете осетити али требало би да напипавањем унутар вагине осетите струну.

Потребно је да сачекате на клиници око 15 минута како би били сигурни да немате неку нелагодност или бол.

Важно је да немате полне односе, нити да користите тампоне у току првих 48 сати од постављања направе, како би спречили инфекцију.

Шта уколико осетим да нешто није уреду?

Обратите се свом лекару уколико:

- осетите да је струна краћа или дужа од нормалног, пошто се IUD можда померио. Веома је важно да проверите дужину струне након сваке менструације.
- осећате константан бол у доњем делу леђа или у абдоминалном делу (трбуху), посебно уколико је ово праћено грозницом.
- имате необично излучивање или крварење или осетите бол при полном односу.
- када сте ви или ваш партнер имали полни однос с другим партнером, што повећава вашу изложеност полним заразама
- шест недеља након постављања и потом након сваких 12 месеци

Где наћи више информација

Информативни центар за здравствену заштиту жена(RWH)

03/8345-3045

1800-442-007 (бесплатан позив)

email: whic@thewomens.org.au

<http://www.thewomens.org.au>

Клиника за избор контрацепције при Royal Women's Hospital

Ниске цене услуга за савете, консултације и третмане у вези контрацепције и полног здравља.

Понедељком, уторком и четвртком од 8.30 am до 11. 30am.

Телефон: (03) 8345 2000

Неке од осталих RWH брошура које вам могу бити од користи

RWH има на Интернету низ брошура на различитим језицима. Уколико желите више информација, посетите нашу web-страницу о здравственој заштити. Адреса је:
<http://www.thewomens.org.au>

У RWH такође можете потражити штампане брошуре о контрацепцији. Тражите:

Бр.1 Контрацепција –Избор који можете направити

Бр.2 Кондоми и Дијафрагме

Бр.3 Дело Провера–контрацептивна инјекција

Бр.4 Импланон- Контрацептивни имплант

Бр. 5 IUD (Интраутерни уложак)